GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 195. 21. Grudnia 1818.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Na rzecz prowincyonalnego funduszu wspierania inwalidów ofiarowano dobrowolnie składki następuiące, a mianowicie: W Cyrkule Czortkowskim ofiarował P. Fogelmann Rewizor od tabaki 1 ZR. WW.; P. Pluschk Inżyniier Cyrkułowy 2 ZR. WW.; W. Oranski Dziedzic w Torskiem, 3 rubli srebrnych, a W. Bazyli Biliński Dzierżawca części dóbr, P. Ostrowski Mandataryiusz w Białobużnicy, P. Zagórski Mandataryiusz w Hynkowcach, i P. Słupski Mandataryiusz w Szydłowicach, po iednym rublu srebrnym. — W Cyrkule Sanockim ofiarował W. Kasper Lisowiecki Dziedzic Morachowa, w dwóch ratach 50 ZR., a Dziedzic Jasionowski W. Tarnowiecki 20 ZR. na rzecz prowincyionalnego funduszu inwalidów w ogólności; w szczególności zaś dla inwalida Józefa Zimona ofiarowali iego krewni 2 ZR., Gmina Niepocka 8 ZR., a Dominium Niepock 10 ZR. — C. K. Rząd kraiowy podaie to do wiadomości powszechney.

Z Wiednia. — Uprzywileiowany Austryiacki Bank narodowy wydał uwiadomienie następuiące:

„Chcąc posiadaczóm obligacyy Stanu opatrzonych kuponami na pobieranie procentów w monecie konwencyyney, pożądane urzeczywiszczenie onychże ułatwić przed zapadnieniem terminu wypłaty, uprzywileiowany Austryiacki Bank narodowy, począwszy od d. 1. Grudnia r. b. przyymować będzie w eskonto pomienione kupony prowizyyne według każdoczasowey zamożności Kassy, do żadnego innego celu nie przeznaczoney, a to z zachowaniem następuiących warunków, i formalności;

1.) Kupony podawane bydź maią przez podwóyną listę, podług przepisanego wzoru. Pierwsza lista A. z podpisem oddawcy zostaie w rękach Banku; druga B. po ściśłem przeyrzeniu złożonych kuponów, powrócona będzie Proponentowi niezwłocznie, iako tymczasowy rewers z podpisem urzędowym.

2.) W iedną listę nie można wciągać innych kuponów, iak tylko należących do obligacyy Stanu, brzmiących na iednakie procenta, aczkolwiek z różnemi terminami, ułożone zaś maią bydź porządkiem liczbowym.

3.) Wartość kuponów podanych tym sposobem przez iedną listę lub więcey, dochodzić musi przynaymniey trzechset Złotych Reńskich waluty bankowey, termin zaś wypłaty nie może bydź wcześnieyszy nad dni piętnaście, ani poźnieyszy nad trzy miesiące od daty onych złożenia.

4. Kupony podawane bydź mogą do Kassy centralney Austryiackiego Banku narodowego, każdego dnia w godzinach urzędowych po południu, wyiąwszy Niedziele, i dnie świąteczne.

Zaraz dnia trzeciego po złożeniu, lub w razie nadzwyczaynego nacisku naydaley dnia czwartego z południa, nastąpi stanowcze rozstrzygnienie rzeczy, za powróceniem tymczasowego rewersa B., na którym strona podpisze się własnoręcznie pod obrachunkiem na odwrótney stronie będącym, a tak owe kupony albo powrócone będą, ieżeli uznane zostaną niezdatnemi do przyięcia, alboteż nastąpi wypłata ich rzetelney wartości, rachowaney podług stopy każdoczesnego eskonto wexlowego od dnia, który proponentowi do powrócenia tymczasowego rewersu B. wyznaczonym został.

W Wiedniu d. 1. Grudnia 1818.

(Następuią podpisy).

Wiadomości zagraniczne.

Persyia.

Gazeta Kalkutska umieściła następuiące wiadomości: „Prowincyia Chorassan (północnowschodnia zachodniego Państwa Perskiego) wypowiedziała posłuszeństwo Szachowi Persyi, który uzbraia się przeciwko buntownikóm. Bandy rozboyników morskich w morskiey odnodze Perskiey podały nakoniec, acz na próżno, punkta do pokoiu Imanowi Maskatu (w Arabii). Pomieniony Iman popłynął z całą swoią flottą, dla obleżenia Bahreinu (wyspy w morskiey odnodze Perskiey), którey Szeich (Xiążę) narzucił się korsarzóm za obrońcę. Iskender (Alexander) Chan, ieden ze znakomitszych Persów przy Dworze Wielkorządcy Farsistanu (iedna z południowo zachodnich Prowincyi Perskich nad Perską odnogą morską, rządzona tak, iak wszystkie Prowincyie Perskie, przez Xiążęcia Perskiego iako Gubernatora), który Xięcia (Scheich)

)(

Bahreinu przywiózł imieniem Monarchy swoiego suknię honorową i szablę, powrócił nieukontentowany z poselstwa swoiego, do Schiras (stolicy Farsistanu). Scheich przyiął wprawdzie podarunki, ale się wyraźnie wzbraniał uznawać naywyższe Władztwo Persyi nad swoią wyspą, opłacać iakikolwiek bądź podatek, lub pozwolić, aby pieniądz kraiowy bity był z wyobrażeniem Szacha Perskiego. Nie posłał wcale żadnego podarunku nawzaiem, a Iskender-Chan z całym swoim orszakiem bawiąc w Bahreinie, nie był przyymowany kosztem publicznym, iak bywało ... czaiem. Wielkorządzca Farsistanu rozgniewany naymocniey tym postępkiem, tchnął samą tylko zemstą dla tych zuchwałych wyspiarzów, i chciał plany swoie połączyć z planami Imana Maskatu — Iman atoli, człowiek rostropny i żądny sławy, zdaie się, że nie chciał bynaymniey wiedzieć o tey współce, zamyślaiąc własną potęgą skończyć niesnaski zaszłe między nim a Scheichem Bahreinu.

Pisma publiczne donoszą z Konstantynopola pod dniem 20stym Października: „Szach Perski wysyła do Europy nadzwyczaynego Posła, Mirzę Abdul Hassana Chana, który iuż przybył do Konstantynopola, a wkrótce ma udadź się do Wiednia, Paryża i Londynu. Ma ón zlecenie, nie bawić w żadney z tych stolic dłużey nad dwa miesiące, a potem wrócić się do Teheranu. W orszaku iego znayduie się brat P. Wieloka, Posła Angielskiego rezyduiącego przy Dworze Perskim.“

S. Domingo.

Donoszą z wyspy S. Tomasza pod dniem 12stym Września, że Król Henryk Haitycki stoczył bitwę z Prezesem Rzeczpospolitey Boyerem, pod Port-au-Prince, gdzie Henryk pobitym został. — Według gazet Amerykańskich stara się Henryk zwabić do siebie Murzynow z Ameryki półnoeney, czyniąc im różne obietnice. Rzemieślnicy maią dostać po dollaru na dzień.

Z S. Domingo piszą pod dniem 12stym Września: „Korsarze powstańców spustoszyli naystrasznieyszym sposobem nadbrzeżne Kraie tey wyspy w części Hiszpańskiey, zostaiące prawie bez żadney obrony. Jeden z tych korsarzy wylądował z znaczną częścią swych ludzi. Ci zburzyli i popalili wszystkie plantacyie i osady, i pozabierali z sobą bydło i inne rzeczy wartość maiące. Zuchwalstwo tych rabusiów posunęło się tak dalece, że wpadli aż do samego miasta S. Domingo i porwali Dowodcę (Hiszpańskiego) Don Józefa Guerero, którego potem za opłatą 5000 piastrów nazad wypuścili.“

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta Buenos-Ayreska z d. 2. Września umieściła wiadomość następuiącą: „Dnia 26. Sierpnia przypłynął do zatoki tuteyszey okręt Hiszpański la Trinidad, należący do wyprawy, złożoney z 10 okrętów, która pod zasłoną fregaty Maryia Izabella o 50 działach, przeznaczona była do Limy. Żołnierze znaydniący się na okręcie Trinidad zbuntowali się przeciwko Officerom, z których sześciu zabili i do morza wzrzucili, poczem opanowali okręt. Zdaie się, że ten spisek ukoowany był ieszcze w Kadyxie, przed odpłynieniem wyprawy, i że buntownicy uczynili to w ten czas kiedy okręt oddalił się był od zasłony pod 5tym stopniem szerokości północney i linię przechodził. Oprócz maytkow i Officerów znaydowało się 200 żołnierzy na tym okręcie. Rząd Buenos-Ayreski postanowił, przyiąć ich po przyiacielsku. Cała wyprawa składa się z 2080 ludzi, między którymi znayduie się 5.0 iazdy.“— Ludzie ci powiadali zresztą, że i osady innych okrętów do teyże samey wyprawy Hiszpańskiey należących toż samo uczynić postanowiły, a ieden okręt przybyły do Liworno potwierdza, że spisek ten zaszedł ieszcze przed odpłynieniem pomienioney wyprawy z Kadyxu.

Gazeta Bremska z d. 25. Listopada zawiera co następnie: Wiadomość o wyprawie Jenerała Lallemand do Mexyku (*Obaczyć numer 174 i 184 gazety naszey*) potwierdza się teraz nawet listami samego Jenerała Lallemanda, które według dzienników Angielskich odebrano w Paryżu. Przydaią do tego, że powstańcy Mexykańscy ofiarowali koronę Józefowi Bonapartemu (?) Czyniemy tu tę uwagę, iż wiadomość dawnieysza *(w numerze 174 gazety naszey)* powzięta iest od iednego Officera sztabowego, maiącego udział w tey wyprawie, a tak przynaymniey zbiianiem Kapitana Duplantiera w Düsseldorfie osłabioną bydź nie może. Gdzie też był Kapitan Duplantier d. 18. Czerwca, kiedy nadsełaiący sporną wiadomość znaydował się w zatoce Galwestońskiey?“

P. Brickly Kapitan Angielskiego okrętu Marmion przywiózł do Norfolku wiadomość, że gdy odpływał od stałego lądu Ameryki Hiszpańskiey, powstańcy trzymali w oblężeniu Kumanę; właściwa zaś wyprawa woienna, dla słot, dopiero w Grudniu zacząć się miała.

Zjednoczone Stany Ameryki półnoeney.

List pisany z Wassyngtonu pod dniem 12. Października donosi: że Poselstwo względem zawarcia traktatów handlowych z Mocarstwami Europeyskiemi, co do Francyi i Niderlandów nie poszczęściło się P. Gallatinowi, i że trudno, aby mu się lepiey powiedło w Londynie, że zatem potrzeba będzie na przyszłość trzymać się zasad czystey polityki Amerykańskiey, to iest: coraz bardziey starać się ustalać i rozszerzać związki handlowe z Rzeczpospolitemi Ameryki południowey.

Gazeta Amerykańska Richmond-Inquirer usiłuie okazać, że wiadomość o oddaniu Floryd Rządowi Hiszpańskiemu, rozsiali spekulanci, którzyby chcieli włości swoie blisko Pensakoli położone, sprzedadź, iak tylko można naydrożey.

Z Wirginii donoszą pod 22. Października, że ieszcze ciągle wysełaią woyska w strony południowe pod pozorem, zasłonienia granic od napadu Indyianów, właściwie zaś zapewne dla wzmocnienia osady na wyspie Amelii.

Z gazetami i listami przybyłemi z Halifaxu a dochodzącemi do dnia 25. Października, nadeszły do Anglii także wyimki z gazet Amerykańskich dochodzących do d. 18go Października. Dnia 2go zabrano ieden okręt Angielski w Delaware, ponieważ naruszył Akt nawigacyyny, i przypłynął z portu, który dla bandery Amerykańskiey iest zamknięty. Konzul Angielski w Nowym-Yorku, P. Buchanan dostąpił celu podroży swoiey względem osadzenia emigrantów Angielskich w Kanadzie wyższey. P. Peregryn Maitland przyrzekł mu, że dla nich przeznaczone będą znaczne części ziemi, bardzo korzystnie położoney.

Podczas obchodzin rocznicy „niepodległych strzelców“ w Bostonie, Prowincyi Massachusets, obecnym był Marszałek Francuzki Grouchy. Spełniano nayzaszczytnieysze toasty na część iego, i „sprawy wolności“, za którą miał walczyć.

Półurzędowa gazeta National-Intelligencer z dnia 17. Października donosi względem posłanictwa P. Irvina do Angostury iako Ajenta Zjednoczonych Stanów, iż Poselstwo iego nie ma bynaymniey charakteru dyplomatycznego, i że ma tylko polecenie dowiedzieć się o istotnem stanie tych okolic, o których trwaią ciągle naysprzecznieysze wieści. Zdaie się, że P. Irvina obrano dla tego ponieważ zawsze okazywał wiele uczestnictwa przy wznoszeniu się wolnych Państw Ameryki południowey.

Amerykanie szczycą się, że w Pani French posiadaią spiewaczkę, która nietylko równa się w talencie Pani Catalani, ale ią nawet przewyższa.

Ameryka Angielska.

Z Detroit donoszą pod dniem 18tym Września: „Zeszłey Niedzieli na żądanie Kompanii Północno-Zachodniey uwięziony został Lord Selkirk przez Sędziego Policyi (Szeryffa); atoli odwołuie się ón przeciwko ważności tego uwięzienia; ponieważ się to stało w dzień Niedzielny. — Jeziora Ontario i Erie połączone bydź maią kanałem. Xiążę Richmond uchwalił iuż plan ułożony w tym celu.“

Indyie Wschodnie.

W Londynie odebrano gazety z Bombay, dochodzące do d. 11. Lipca, które zawieraią interessuiace szczegóły o zaięciu miasta i twierdzy Dzaudah. Załoga liczyła 3000 ludzi, a twierdzę broniło 52 baszt osadzonych ciężkiemi działami. Obiema kolumnami woyska Angielskiego przeznaczonemi do szturmowania, dowodził Pułkownik Soott. Na samym wyłomie przyszło do krwawey bitwy z częścią osady. Upał słońca podczas szturmu był nieznośny. Ciepłomierz Fahrenheita wystawiony na otwarte powietrze w południe, pokazywał 150° (około 50° Reaumüra). Znaczny Skarb dostał się w ręce zwycięców. Działo się to dnia 28. Maia. Na dniu 10. Czerwca dokonał Podpułkownik Canningham drugiey czynności, świetney dla oręża Angielskiego, przez zdobycie zamku Pritszilgur. Ostatniem z działań woyska, o których powyższe gazety nadmieniaią, iest zdobycie ważney twierdzy Muliagaham, które nastąpiło dnia 12go Czerwca.

Według doniesień z obozu Pana Johna Malcolma w Kihri (blisko 20 mil Angielskich na północ od Assirgur) z d. 5. Czerwca, przybył podówczas Peiszwa (Badszi Rau) w okolice rzeczonego obozu, iadąc do Benares. Badszi-Rau poddał się P. Johnowi, zrzekaiąc się wszelkich praw do udzielności; pod warunkiem aby pod bezpieczną zasłoną odprowadzony był do Benares i aby tam przesiadywał pod opieką Angielską za wyznaczeniem mu 10 Lak rupiiów rocznego dochodu.

Trimbukdszy (były pierwszy Minister Peiszwy), usiłuiąc ratować się ucieczką, napadniety i poymany został dnia 20. Czerwca we wsi Aberighan, przez Kapitana Swanstona. Odesłano go z dwiema żonami iego i iednym służącym do Dzandor, skąd wypra-

wić go maią pod mocną zasłoną do Punah (dawney stolicy Peyszwy),

Ragodszy Bunslas (wnuk dotychczasowego Radszy Berara) osadzony został przez Anglików na tronie (cieniowym) w Nagpurze d. 25. Czerwca.

Rozruchy wewnętrzne w Ceylonie zrządzone przez Kraiowców pod przedwodnictwem Pretendenta korony, nie były ieszcze uśmierzone; atoli Okręgi nadbrzeżne zostawały spokoyne. Gubernator, Jen. Brownrigg (iak wiadomo odwołany), iest nie ...

Francyia.

Z Paryża donoszą pod dniem 3. Listopada: „Izby zgromadzą się dnia 30. Listopada. Łatwo poiąć, iak ważnemi będą ich posiedzenia, osobliwie posiedzenia Izby Deputowanych. Niepodlegli wciągnęli teraz do zgromadzenia swoiego kilkunastu dobrych mówców, i znakomitych mężów, a chociaż zawsze ieszcze nie przeważaią liczbą Ultraistów, Ministeryialnym zaś wyrównać mogą, przecież nie można zaprzeczyć, że w rzędach swoich liczą naywięcey talentów. Nayznakomitsze osoby, któremi to po lewey stronie w sali siedzące stronnictwo wzmocniło się, są: Jenerał Lafayette, Manuel, Girod z Ainy, Bedoch, Rolland, Jen. Grenier, de la Haye, Hardouin, Keratry z Finisterre, Bogue z Nievre i t. d., wszyscy prawie mowcy, którzy podczas rospraw wielką rollę grać będą. Część nowo-obranych Deputowanych iako to, St. Aulaire, Camille-Jordan, Chabot-Latour, Bondy, Menager, Brigode i t. d., chociaż ich poczytuią za Ministeryialnych, przechylaią się przecież na stronę niepodległych, i wszyscy oświadczyli się za wolnością konstytucyyną."

Dziennik rospraw (Journal des debats) pisząc o nowych wyborach Deputowanych i o innych przedmiotach politycznych tak zakończył: „Gdyby to było prawdą, że między nowo obranymi Deputowanymi, mamy iednego lub dwóch z nazwiskiem, przypominaiącem smutne wypadki, byłoby to zawsze nieszczęściem, którego atoli skutków obawiaćby się przecież nie wypadało. Mężowie, którym nie można zaprzeczyć talentów i pewney godności, zawstydzą pewnie owe kary godne nadzieie pochlebców swoich, nie znaiących skromności. Kto wie, czyli trwogi, których oni nabawili, nie są po naywiększey części dziełem poniżaiących panegiryków, któremi obrzucono ich w sposób tak uderzaiący, iż podeyrzanemi wydawać się muszą. Nadto są oni Francuzami, a chociaż i popadli w niektóre błędy, chociaż w okolicznościach tak wielce różniących się od obecnych, przyznawali się do zasad i zdań godnych wzgardy, przecież nie potrzeba nam więcey, iak tylko zawołać na ich czucie honoru, abyśmy byli przekonani, że nie będą głuchymi na ten głos, ieżeli tylko są iego godnymi. Oczekuiemy ich na posiedzeniach, gdzie otoczeni zupełnym blaskiem Królewskiego Majestatu, w obliczu zacnych Parów Francyi, obok wiernych Współczłonków, będą także i ze swoiey strony przysięgać na wierność. Jeżeliby potrafili złamać przysięgę, przestaliby od tey chwili (nie chcemy mówić,) bydź strasznymi, albowiem nie ma iuż nikogo we Francyi, któryby wyższym był nad prawa; ale utraciliby ten wpływ, który nabywa się sławnym imieniem, a któryby zniszczał wśród pogardy, czekaiącey każdego krzywoprzysięzcę."

Dnia 6go Listopada przybył do Marsylii na Angielskim okręcie Ajax, Saheb-Grolam Muiddeen, Wekił czyli Poseł Nababa Bednoreńskiego. W licznym orszaku iego znayduie się Sekretarz Meer-Saheb, i Doktor Ramsey. Po skończoney kwarantanie poiedzie do Paryża i do Londynu. Przybywa ón z Indyy przez morze czerwone, Suez i Alexandryię. Od roku 1788 nie postał na Ziemi Francuzkiey żaden Xiążę Indyyski, w pomienionym zaś roku, iak wiadomo, syn znanego Tippo-Saiba wylądował był do Marsylii.

Przyiechali do Lwowa od dnia 12go do 17go Grudnia.

JW. Borowski Dominik Hrabia, z Przemyśla. — W. Gołaszewski Leon, z Wiednia. — W. Jakubowicz Stanisław, ze Stanisławowa. — W. Kaczkowski Xawery i W. Kołtowski Józef, z Rossyi — W. Krasnopolski, z Sambora. — W. Karnicki Roman Baron, z Przemyśla. — JW. Lanckorońska Ludwika, Hrabina, Dama orderu krzyża gwiaździstego, i Dama pałacowa N. Cesarzowey Jeymości, z Tarnopola. — W. Lueger Antoni, z Złoczowa. — W. Lipski Adam, z Żółkwi. JW. Pawłowski Hrabia, z Lisek. — JW. Stadnicka Tekla Hrabina, z Przemyśla. — JW. Stadnicki Hrabia, z Żółkwi.

Wyiechali ze Lwowa od dnia 12go do 17go Grudnia

W. Brześciański, do Przemyśla. — JW. Borkowski Hrabia, do Zaleszczyk. — W. Berezowski Kazimierz, do Złoczowa. — W. Bilczyński Franciszek, do Polski. — W. Hartitsch Baronowa, do Sambora. JO. Jabłonowski Xiążę, do Malczyc. — W. Komar Hieronim, do Przemyśla. — W. Łobaczewski, do Żółkwi. — W. Morawski Antoni, do Tarnopola. W. Niezabitowski, do Uherec. — W. Pragłowski Jan, do Sandecza. — JW. Rostworowski Hrabia, do Przemyśla. — W. Rojeski Felix, do Żółkwi — W. Strachocki Józef, do Przemyśla. — W. Uruski Józef, do Krakowa. — W. Wasilewski Piotr, do Polski.